

РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

СУЧАСНІ ТИПИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНДУСТРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ MODERN TYPES OF INVESTMENT SUPPORT INNOVATIVE-INDUSTRIAL DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY

У статті розкрито концептуальні основи інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності в сучасних умовах. Акцентовано увагу на відтворювальному характері інноваційних зрушень та необхідності інноваційно-індустріального розвитку. Обґрунтовано важливість інвестиційного забезпечення інноваційно-індустріальних процесів для розвитку України. Визначено сучасне теоретичне розуміння інвестиційного механізму, наведено концептуальні положення його практичної спрямованості. Систематизовано сучасні підходи до інвестиційного забезпечення інноваційних процесів, зроблено висновок про загальну необхідність формування цілісної системи фінансування інноваційної діяльності. Визначено, охарактеризовано сучасні типи інвестиційного забезпечення. В заключній частині статті на основі порівняльного аналізу основних типів інвестиційного забезпечення сформульовано пропозиції щодо вибору відповідного типу для досягнення цілей інноваційно-індустріального розвитку національної економіки.

Ключові слова: інноваційні зрушення, інноваційний процес, інноваційно-індустріальний розвиток, інвестиційне забезпечення, тип інвестиційного забезпечення.

В статье раскрыты концептуальные основы инвестиционного обеспечения

инновационной деятельности в современных условиях. Акцентировано внимание на воспроизводственном характере инновационных сдвигов и необходимости инновационно-индустриального развития. Обоснована важность инвестиционного обеспечения инновационно-индустриальных процессов для развития Украины. Определено современное теоретическое понимание инвестиционного механизма, приведены концептуальные положения его практической направленности. Систематизированы современные подходы к инвестиционному обеспечению инновационных процессов, сделан вывод о насущной необходимости формирования целостной системы финансирования инновационной деятельности. Определены, охарактеризованы современные типы инвестиционного обеспечения. В заключительной части статьи на основе сравнительного анализа основных типов инвестиционного обеспечения сформулированы предложения касательно выбора соответствующего типа для достижения целей инновационно-индустриального развития национальной экономики.

Ключевые слова: инновационные сдвиги, инновационный процесс, инновационно-индустриальное развитие, инвестиционное обеспечение, тип инвестиционного обеспечения.

УДК 330.3:338:2

Дука А.П.

д.е.н., доцент,
професор кафедри публічного
управління та менеджменту організацій
Чернігівський національний
технологічний університет

In the article the conceptual bases of investment support of innovation activity in modern conditions are revealed. The article reveals the reproductive nature of innovation shifts. It is noted that the increase of technological potential by national economies testifies that the unconditional priority belongs to innovations, under the influence of which the technological, reproductive and institutional structure of the economy is transformed. It focuses on the reproductive nature of innovation and the need for innovation and industrial development. The importance of investment support for innovation and industrial processes for the development of Ukraine is substantiated. It was emphasized that strengthening of the competitiveness of Ukraine's economy, its economic security largely depends on the nature of the investment support of innovative processes. Providing promising directions for development requires an efficient redistribution of necessary investment resources in support of projects in high-tech sectors of the economy. The modern theoretical understanding of the investment mechanism is determined and the conceptual supplements of practical orientation are given. The modern approaches to investment support of innovative processes are systematized and the conclusion is made about the urgent need to form a holistic system of financing innovative activity. The modern types of investment support are defined and characterized. The practical realization of the investment support mechanism is based on the principle of mutual communication and mutual dependence between the subjects of the investment and investment process, the documents of the organization of the investment and investment process, taking into account the ecological interests of each subject. The choice of the type of investment support to achieving the goals of innovative industrial development of the national economy is proposed. In the final part of the article, on the basis of a comparative analysis of the main types of investment provision, suggestions are made for choosing the appropriate type for achieving the goals of the innovation and industrial development of the national economy.

Key words: innovative shifts, innovation process, innovative-industrial development, investment support, type of investment support.

Постановка проблеми. У динаміці сучасного техніко-економічного прогресу домінує нова парадигма економічного зростання на основі застосування високих технологій, потенціалу наукових знань, що зумовлює активне використання нових технологій для ефективного економічного розвитку та забезпечення конкурентоспроможності країни. Нарощення технологічного потенціалу націо-

нальними економіками засвідчує, що безумовний пріоритет належить саме інноваціям, під впливом яких трансформуються технологічна, відтворювальна та інституційна структура економіки.

Протягом тривалого періоду в інноваційно-інвестиційному комплексі держави нагромадилося багато нерозв'язаних задач, які стримують відтворювальні процеси на новій технологічній основі

та сповільнюють розвиток економіки. З огляду на той факт, що зміцнення конкурентоспроможності економіки України, її економічна безпека великою мірою залежать від характеру інвестиційного забезпечення інноваційних процесів, це потребує не стільки залучення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів, скільки їх ефективного перерозподілу на підтримку проектів та програм у високотехнологічних секторах економіки за паралельного поєднання приватних та державних інвестицій, орієнтацією на потреби розвитку національної промисловості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідження проблем інвестування економіки завжди перебувають у центрі уваги економічної науки, адже економічне зростання великою мірою визначається рівнем такого складного економічного явища, як інвестиції. Це обумовлене тим, що інвестиції відображають глибинні основи господарської діяльності, визначаючи процес економічного розвитку загалом.

Теоретичні та практичні розробки окремих аспектів інвестиційної проблематики, зокрема через глибинне розкриття природи інвестиційного механізму, розкрито в працях А. Кульмана [1]. Необхідність активізації інвестиційної діяльності загалом і стосовно відтворювальних та неоіндустріальних процесів зокрема доведена в дослідженнях В. Байнєва [2], О. Власюка [3], П. Курмаєва [4], Л. Пельтек [5] та інших вчених. Загальний перебіг інвестиційних процесів та проблеми активізації інноваційної діяльності розкриті в роботах С. Захаріна [6], В. Осецького [7], Є. Панченко [8] та інших науковців.

Постановка завдання. Низка питань щодо необхідності розроблення ефективних державних механізмів інвестиційного забезпечення розвитку високотехнологічних видів економічної діяльності в національній економіці, спрямованих на відтворення науково-технічного та інноваційного потенціалу, інвестиційного забезпечення стимулювання попиту з боку бізнесу на науково-технічні розробки, а також досягнення суверенітету України у світовому технологічному просторі частково розкривалися в попередніх дослідженнях [9]. Водночас швидкі зміни інноваційного характеру спричинені таким сучасним явищем, як Industry 4.0, що змінює основні традиційні моделі співпраці учасників інноваційного процесу стосовно пошуку, акумуляції та використання інвестиційних ресурсів, отже, типи інвестиційного забезпечення залишаються дискусійними й такими, що потребують подальшого дослідження. Недостатній рівень розробленості, наукова й практична значущість цих проблем обумовлюють необхідність дослідження сучасних типів інвестиційного забезпечення інноваційно-індустріального розвитку національної економіки.

Мета статті полягає в обґрунтуванні типології інвестиційного забезпечення інноваційних зрушень в національній економіці в контексті взаємозв'язку інвестицій з інноваційно-індустріальним розвитком.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Проведення компаративного аналізу наукових позицій щодо питань інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності, висвітлених у працях [2–4; 8; 10], дає змогу дійти висновку, що поєднання рівнів інноваційності та індустріалізації визначається несуттєвою рисою для набуття національною економікою ознак надійності функціонування в умовах ресурсних обмежень, незважаючи на те, що поняття «індустріалізація» повністю увійшло в науковий обіг і широко використовується сучасними іноземними дослідниками в межах формування нових напрямів державної економічної політики.

Найбільш поширений підхід до інвестицій як сукупності економічних ресурсів, спрямованих у поточному періоді на створення, придбання або покращення активів, тобто відповідні об'єкти, створення яких сприяє забезпеченню розширеного відтворення, а використання компенсує інвестору відмову від поточного споживання вкладених ресурсів шляхом отримання в майбутньому вигід, дає підстави наголошувати на тому, що рівень індустріалізації характеризує зміст і перебіг загальних економічних відносин та може розглядатися через особливості взаємозв'язку між інвестиціями та інноваційним розвитком під час відтворювальних процесів.

Варто відзначити, що особливостями відтворювального характеру інноваційних процесів та їх взаємозв'язку з інвестиціями на сучасному етапі є такі:

- 1) чим продуктивніше працюватиме нова техніка або технологія, тим вигідніше збільшувати масштаби її застосування;
- 2) в умовах інноваційного розвитку обсяги інвестування науки та освіти мають зростати швидкими темпами, щоби перекрити їх можливе відставання від прискореного розвитку промислового виробництва;
- 3) за рахунок створення принципово нової технології, орієнтованої на зменшення ресурсомісткості, вигідніше здійснювати повну заміну старої технології, ніж спрямовувати інвестиції в приріст наявних виробничих засобів;
- 4) економічна цінність інновації визначається зростанням прибутковості, розширенням масштабів бізнесу та можливостями накопичення задля подальшого реінвестування;
- 5) віддаленість від технологічних лідерів зумовлює необхідність збільшення обсягів інвестицій не лише для придбання технологій, але й для зміцнення власної науково-технологічної бази [9, с. 108–134].

Саме індустріальний базис є фундаментальним матеріальним підґрунтям для високотехнологічних процесів, а розгортання глобальної конкуренції між країнами посилює необхідність забезпечення подальшого розвитку національного господарства на інноваційно-індустріальній основі з огляду на економічну безпеку України. Окресленим актуалізується потреба зосередження на індустріальному характері інноваційних процесів та інвестиційному забезпеченні інноваційно-індустріального розвитку шляхом концентрації інвестиційних ресурсів на індустріальних процесах під час розроблення та реалізації економічної політики держави.

У цьому контексті інвестиційне забезпечення інноваційно-індустріального розвитку доречно розглядати як комплекс заходів, спрямованих на пошук, залучення та освоєння інвестиційних ресурсів шляхом мобілізації, перерозподілу та концентрації приватних і державних інвестицій на стимулювання попиту на вітчизняні розробки й широкомасштабне технологічне оновлення промисловості, створення умов для залучення іноземного капіталу у високотехнологічні види промислової діяльності. Кінцевою метою концентрації інвестицій має стати забезпечення конкурентоспроможності економіки країни, високої якості життя її громадян та забезпечення економічної безпеки. На нашу думку, такий підхід дає змогу більш системно досліджувати та розв'язувати задачі активізації розвитку національної економіки за рахунок використання внутрішніх та зовнішніх можливостей, а також узгодження інтересів учасників інноваційного процесу.

У сучасній економічній літературі здебільшого інвестиційне забезпечення розкривається шляхом використання поняття інвестиційного механізму як сукупності організаційно-економічних відносин щодо акумулювання, розподілу та перерозподілу інвестиційних ресурсів задля досягнення цілей розвитку на макро-, мезо- або мікрорівні. Таке розуміння сутності інвестиційного механізму є правильним, однак дещо звуженим стосовно загальної сукупності його структурних елементів та характеру їхньої взаємодії. З огляду на те, що інвестиції насамперед є відтворювальною категорією, інвестиційний механізм доречно розглядати як сукупність форм, через які здійснюються процеси розподілу економічних ресурсів. З огляду на те, що кінцевою метою такого розподілу є розвиток продуктивних сил, забезпечення міцності держави, високої якості життя її громадян, формуються основні завдання інвестиційного механізму.

Ефективність функціонування інвестиційного механізму значною мірою визначається відповідністю загальнонаціональним інтересам, що актуалізується в умовах розгортання інтеграційних процесів у світовому економічному просторі, тому сучасне теоретичне розуміння інвестиційного меха-

нізму та його практична спрямованість повинні ґрунтуватись на таких концептуальних положеннях:

- інвестиційний механізм об'єктивно включений у загальну систему управління економікою;

- сутність інвестиційного механізму об'єктивно обумовлена природою та економічним змістом інвестицій, закономірностями їх розвитку, сферою охоплюваних ними відносин, значенням у відтворювальних процесах, що тісно переплетено з функціями держави, особливостями економічного устрою суспільства;

- інвестиційний механізм проявляється у загальному перебігу процесів загальноекономічного розвитку, впливає на його якісні та кількісні параметри, темпи відтворювальних процесів та результативність державних інституцій у глобальному масштабі;

- формування та функціонування інвестиційного механізму відбуваються у зовнішньому оточенні, динамічність якого зумовлює необхідність його постійного вдосконалення (кожному новому періоду розвитку відповідають свої особливості формування, функціонування та внутрішня будова інвестиційного механізму);

- внутрішня структура механізму характеризується сукупністю взаємопов'язаних та взаємодіючих елементів, які визначають відповідний набір форм, методів, інструментів та важелів, що забезпечуватимуть цілеспрямованість його функціонування;

- основне призначення структурних елементів інвестиційного механізму полягає в ефективному акумулюванні та раціональному використанні економічних ресурсів задля забезпечення різноманітних потреб суб'єктів економічних відносин під впливом прогресивних змін у світовому просторі та необхідності захисту національних інтересів у перебігу загальних глобалізаційних процесів;

- методологічно важливою є комплексність дії інвестиційного механізму на досягнення завдань, визначених загальною економічною стратегією розвитку національної економіки й відображених у державній інноваційній та інвестиційній політиці.

Відповідно, інвестиційний механізм інноваційно-індустріального розвитку у вузькому розумінні відображає економічні відносини, які формуються з рухом потоку інвестицій, спрямованих на інноваційні цілі. У широкому розумінні такий потік інвестицій орієнтований на створення нових виробництв та оновлення наявних на новій технологічній базі, а також з використанням нових технологій, тобто шляхом інноваційної індустріалізації, оскільки сам інноваційний розвиток супроводжується взаємозв'язком кількісних та якісних змін, в результаті чого утворюється новий стан економічної системи, змінюється її структура.

Механізм є системою подій та явищ, які беруть свій початок від певного імпульсу [1, с. 17]. Таким

імпульсом щодо системи за інноваційно-індустріального розвитку є інновація, яка стає для неї елементом «конструктивного руйнування» за Й. Шумпетером, тобто нова технологія здатна зсередини виштовхнути економічну систему з рівноважного стану, руйнуючи старі механізми та замінюючи їх новими.

Узагальнення поглядів на розуміння сутності та структури інвестиційного механізму, зокрема тих, що висвітлені у джерелах [1, с. 86–97; 7, с. 95–96; 8], дає підстави виокремити такі загальні особливості інвестиційного механізму:

- наявність суб'єктів господарських відносин;
- організація взаємодії між суб'єктами господарських відносин;
- правила та умови взаємодії;
- зміст правил взаємодії, які зводяться до форм, методів та інструментів регулювання взаємодії між суб'єктами господарських відносин.

Застосування інвестиційного механізму як на рівні інтегрованих структур та держави, так і на рівні окремого підприємства передбачає створення умов для маневрування інвестиційними ресурсами та можливості їх концентрації на важливих напрямках інноваційної політики.

В економічній літературі часто підкреслюється творчий характер інвестицій в інновації, проте забезпечення стійких конкурентних переваг на мікро- та макrorівнях може досягатися регульованими інвестиціями інноваційного спрямування під впливом постійного моніторингу кон'юнктури ринку та оновлення технологій і продуктів. Ключову роль у формуванні інвестиційного механізму відіграє держава, яка визначає сутність та місце цього механізму в економічному розвитку країни шляхом встановлення правил та норм здійснення господарської діяльності, формування інфраструктури, проведення соціальної, фінансової, інвестиційної, інноваційної політики тощо. Модифікуються також методи державної участі, стимулювання. Адміністративні, централізовані методи державного регулювання під впливом ринкових умов господарювання поступово перетворюються на коопераційні, інтегративні, зокрема державно-приватні та мережеві. Це впливає також на відповідні зміни правового, нормативного та інформаційного забезпечення у складі інвестиційного механізму, що залежить від кооперації відповідних інститутів в інноваційному процесі.

Таким чином, у найбільш загальному розумінні інвестиційне забезпечення інноваційно-індустріального розвитку є цілісною системою управління інвестиціями, що призначена для організації взаємодії між суб'єктами господарювання, державою та населенням щодо формування та використання інвестиційних ресурсів, регулювання та стимулювання інвестиційних процесів щодо забезпечення темпів та якості економічного зростання.

Інвестиційний механізм повинен містити сукупність взаємопов'язаних та узгоджених за цілями елементів, що мають відповідну ієрархічну будову та зумовлюють ефективність його функціонування. Структурно такий механізм повинен включати певні компоненти, такі як сукупність джерел надходження інвестиційних ресурсів та їх акумулювання (механізм акумулювання); розроблена процедура вкладення мобілізованих ресурсів, контроль їх руху та отримання віддачі (механізм використання ресурсів). Власне, така будова інвестиційного механізму є основою загальної архітектури інвестиційного забезпечення інноваційно-індустріального розвитку.

Практична реалізація такого механізму базується на принципі взаємозв'язку та взаємозалежності між економічними інститутами, тобто суб'єктами інноваційного та інвестиційного процесу, формою взаємодії господарюючих одиниць, формами організації інноваційно-інвестиційного процесу з урахуванням економічних інтересів кожного суб'єкта. Отже, з практичної точки зору інвестиційне забезпечення інноваційно-індустріального розвитку здійснюється шляхом комбінування певних форм, методів та важелів акумулювання й використання інвестиційних ресурсів, що знаходить втілення у відповідному типі інвестиційного забезпечення, основу якого становлять наявні в сучасній світовій практиці системи фінансування інновацій, що детально описані, зокрема, у джерелі [10]. Узагальнено типи інвестиційного забезпечення інноваційно-індустріального розвитку подані в табл. 1.

Ринковий тип орієнтований на реалізацію піонерної стратегії, спонукає до появи як радикальних, так і покращувальних інновацій за рахунок їх дифузії. Найбільш активними суб'єктами інвестування є розробники інновацій, мережі неформальних інвесторів (стартапи). Слід відзначити, що у зв'язку з активізацією діяльності неформальних учасників у межах інвестиційного забезпечення інноваційних ідей та великого поширення Інтернету до основних традиційних варіантів залучення ресурсів у реалізацію стартапів долучились такі схеми, як краудфандинг, фандрейзинг.

Державно-корпоративний тип передбачає, що ключовим суб'єктом інвестиційної діяльності є великі компанії, а також державні інститути. Малі інноваційні компанії у цьому разі відіграють другорядну роль, зазвичай виступаючи як афілійовані утворення на базі самих корпорацій. Такий тип інвестиційного забезпечення дає змогу утримувати передові позиції з окремих напрямів фундаментальних та прикладних досліджень, а також підтримувати конкурентоспроможність за певними видами діяльності. До суттєвої переваги державно-корпоративного типу варто віднести ство-

Таблиця 1

Типи інвестиційного забезпечення та критерії їх ідентифікації

Критерій ідентифікації	Тип			
	ринковий	державно-корпоративний	кластерний	мезокорпоративний
Джерело інвестицій	Власні кошти, кошти інституційних інвесторів	Банківські кредити, державні інвестиції, власні кошти	Державні інвестиції, капітал інституційних інвесторів	Власні кошти, банківські кредити, кошти спільних фондів, пов'язаних з корпораціями
Гнучкість реагування на ринкову кон'юнктуру	Висока	Помірна	Помірна	Висока
Форма реалізації	Венчурне фінансування, краудфандинг, фандрейзинг (стартапи)	Вертикальна та горизонтальна інтеграція (наукогради, технопарки, технополіси)	Партнерство на основі технологічної та науково-технічної кооперації (кластери)	Спільне інвестування технологічних розробок
Країни використання	США, Великобританія, Канада, Австралія	Франція, Німеччина, Італія	Швеція, Фінляндія, Данія	Японія, Китай, Республіка Корея, Сінгапур
Можливі труднощі застосування	Значна залежність від ринкової кон'юнктури	Інертність	Значна залежність від державної підтримки	Висока інертність

Джерело: складено автором

рення умов для розв'язання низки соціальних та екологічних задач.

Необхідною умовою реалізації державно-корпоративного типу є висока якість державного адміністрування, інноваційна активність корпоративного сектору з розвиненою системою науково-дослідних підрозділів, значна активність банківського сектору щодо участі в довгострокових проектах інноваційних напрямів.

Кластерний тип пов'язаний з реалізацією стратегії нішевих переваг, що створює можливості утримувати необхідний рівень технологічної конкурентоспроможності окремих видів промислового виробництва.

Взаємини між учасниками характеризуються як партнерські відносини, сформовані на основі технологічної та науково-дослідної кооперації. Роль держави за такого варіанта інвестиційного забезпечення проявляється в підтримці ініціативи на рівні фундаментальних та прикладних досліджень, а також стимулюванні інноваційної активності бізнесу.

Мезокорпоративний тип є найбільш характерним для економік, орієнтованих на реалізацію стратегії форсованого імітаційного інноваційного розвитку (стратегії перенесення та запозичення). Ключовими суб'єктами в межах цього типу інвестиційного забезпечення є великі корпорації та ТНК. Фактично перебіг інноваційного процесу замикається на рівні внутрішньо корпоративного управління та орієнтований на швидке ринкове впровадження інновацій. Вихідним пунктом зазвичай є зовнішнє запозичення нового технологічного рішення або ідеї, що шляхом імітації набуває ринкового поширення у вигляді поліпшуваних інновацій.

Суттєвою перевагою мезокорпоративного типу є можливість оперативної концентрації ресурсів на ключових напрямках розвитку бізнесу та інноваційного процесу, забезпечення підприємств новими технологіями, зниження витрат на проведення власних досліджень та розробок. Зазначені чинники сприяють високій швидкості освоєння інновацій та реагування на зміни ринкової кон'юнктури. Однак його успішна реалізація вимагає постійного та значного обсягу довгострокових інвестицій.

Варто відзначити, що наукові пропозиції більшої дослідників стосовно визначення напрямів активізації інноваційних процесів в Україні здебільшого зосереджені на ринковому типі інвестиційного забезпечення. Однак слід визначити, що цей тип орієнтований на окремі високоприбуткові напрями діяльності та характеризується надмірною залежністю від циклічних коливань економіки, що дає підстави зробити висновок про передчасність концентрації зусиль лише на його активному використанні в національній економіці для здійснення суттєвих інноваційних зрушень. Насамперед одним із вагомих аргументів є той факт, що ринковий тип інвестиційного забезпечення вимагає високого розвитку ринку цінних паперів, переорієнтації фінансового ринку з активного розвитку банків на розвиток інституційних інвесторів, що суттєво обмежує його практичне втілення в сучасних умовах України. З позицій реалій економічного розвитку України, її сучасних потреб слід звернути посилену увагу на доповнення ринкового типу реалізацією державно-корпоративного або кластерного типу інвестиційного забезпечення інноваційно-індустріального розвитку як цілісної системи регулювання руху інвестицій щодо їх акумулю-

вання, застосування та спрямування в пріоритетні для суспільства сфери соціально-економічного розвитку шляхом організації взаємодії між державою та основними суб'єктами господарювання.

Висновки з проведеного дослідження.

Посилення глобальної конкуренції між країнами зумовлює пошук напрямів подальшого розвитку національного господарства. Окресленим актуалізується потреба зосередження наукового пошуку на індустріальному характері інноваційних процесів та їх забезпеченні інвестиційними ресурсами, що з практичної точки зору знаходить втілення у відповідному типі інвестиційного забезпечення. Аналіз відповідних типів інвестиційного забезпечення інноваційно-індустріального розвитку дав змогу дійти висновку, що під час обґрунтування його вибору для України доцільно сконцентрувати увагу насамперед на перевагах державно-корпоративного та кластерного типів інвестиційного забезпечення та його комбінуванні з ринковим типом інвестиційного забезпечення інноваційних зрушень.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Кульман А. Экономические механизмы / пер. с фр. ; общ. ред. Н. Хрустальной. Москва : Прогресс ; Универс, 1993. 192 с.
2. Байнев В. Неоиндустриализация – приоритет перехода к инновационной экономике. *Наука и инновации*. 2009. № 8 (78). С. 56–60.
3. Власюк О. та ін. Державне управління: плани і проекти економічного розвитку / заг. ред. О. Кучеренко, І. Запатріна. Київ : ВІП, 2006. 623 с.
4. Курмаев П. Инновационно-воспроизводственный подход к регулированию региональной экономики. *European Researcher*. 2013. Вып. (38). № 1. С. 28–31.
5. Пельтек Л. Розвиток регіональної промислової політики держави: теорія, методологія, механізми : монографія. Миколаїв : вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 268 с.
6. Захарін С. Інвестиційне забезпечення інноваційної діяльності: міжнародний досвід і можливості для України. *Проблеми науки*. 2009. № 6. С. 38–44.
7. Осецький В. Інвестиції та інновації: проблеми теорії і практики : монографія. Київ : ІАЕ УААН, 2003. 413 с.
8. Панченко Є., Жеваго А., Кір'якова М. Модели фінансування інновацій. *Ринок цінних паперів України*. 2012. № 8. С. 3–14.
9. Дука А. Інноваційна індустріалізація національної економіки : монографія. Київ : ВАДЕКС, 2014. 423 с.
10. Пестова А., Солнцев О. Финансирование инноваций: в поисках модели. *Банковское дело*. 2009. № 1. С. 48–52.

REFERENCES:

1. Kul'man A. (1993). *Ekonomicheskie mekhanizmy* [Economic mechanisms] / N. Khrustaleva (ed.). Moscow : Progress ; Univers (in Russian).
2. Baynev V. (2009). Neoindustrializatsiya – prioritet perekhoda k innovatsionnoy ekonomike. [Neoindustrialization is the priority of the transition to an innovative economy]. *Science and Innovation*. 2009. No. 8 (78). P. 56–60.
3. Vlasjuk O., Deriuhina T., Zapatrina I., Kyshko O., Kovalova T., Kucherenko O. (zah. red.), Zapatrina I. (zah. red.) (2006). *Derzhavne upravlinnja: plany i projekty ekonomichnogho rozvytku* [Public administration: plans and projects of economic development]. Kyiv : VIP (in Ukrainian).
4. Kurmaev P. (2013). Innovatsionno-vosproizvodstvennyy podkhod k regulirovaniyu regional'noy ekonomiki [Innovative and Replenishment Approach to Regional Economy Management]. *European Researcher*. Vol. (38). No. 1. P. 28–31.
5. Peltek L. (2010). *Rozvytok rehionalnoi promyslovoi polityky derzhavy : teoriia, metodolohiia, mekhanizmy* [Development of the regional industrial policy of the state: theory, methodology, mechanisms]. Mykolayiv : ChDU Petra Mohyly Publishing (in Ukrainian).
6. Zakharin S. (2009). Investytsiine zabezpechenia innovatsiinoi diialnosti: mizhnarodnyi dosvid i mozhlyvosti dlia Ukrainy. [Investment support for innovation: international experience and opportunities for Ukraine] *Problems of science*. No 6. P. 38–44.
7. Osetskyi V. (2003). *Investytsii ta innovatsii: problemy teorii i praktyky* [Investments and innovations: problems of theory and practice]. Kyiv : IAE UAAN (in Ukrainian).
8. Panchenko Ye., Zhevahov A., Kiriakova M. (2012). Modeli finansuvannia innovatsiy [Models of financing innovations]. *Rynok tsinnykh paperiv Ukrainy* [Securities Market of Ukraine]. No. 8. P. 3–14.
9. Duka A. (2014). *Innovacijna industrializacija nacional'noji ekonomiky* [Innovative industrialization of the national economy]. Kyiv : VADEKS (in Ukrainian).
10. Pestova A., Solntsev O. (2009). Finansirovanie innovatsiy: v poiskakh modeli [Financing Innovation: Looking for a Model]. *Bankovskoe delo* [Banking]. No. 1. P. 48–52.

Duka Anastasiia

Doctor of Economics, Associate Professor,
Professor of Department of Public Administration
and Organizations' Management,
Chernihiv National University of Technology

MODERN TYPES OF INVESTMENT SUPPORT INNOVATIVE-INDUSTRIAL DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY

Formulating the goals of the article. In the article the conceptual bases of investment support of innovation activity in modern conditions are revealed. The article reveals the reproductive nature of innovation shifts. It is noted that the increase of technological potential by national economies testifies that the unconditional priority belongs to innovations, under the influence of which the technological, reproductive and institutional structure of the economy is transformed. It focuses on the reproductive nature of innovation and the need for innovation and industrial development.

The purpose of the article is to substantiate the typology of investment support for innovation in the national economy in the context of the relationship of investment with innovation and industrial development.

Methodology. Proceeding from the goal, the article sets and resolves the following tasks to reveal the essence of the investment mechanism and to reveal the features of investment support of innovative and industrial development; analyze the types of investment support of innovation processes.

To accomplish the above tasks, the following scientific methods were used: scientific research and generalization for determining the main directions of innovation development; a comparative method in the process of analyzing the main types of investment support.

Results. The importance of investment support for innovation and industrial processes for the development of Ukraine is substantiated. It was emphasized that strengthening of the competitiveness of Ukraine's economy, its economic security largely depends on the nature of the investment support of innovative processes. Providing promising directions for development requires an efficient redistribution of necessary investment resources in support of projects in high-tech sectors of the economy. The modern theoretical understanding of the investment mechanism is determined and the conceptual supplements of practical orientation are given. The modern approaches to investment support of innovative processes are systematized and the conclusion is made about the urgent need to form a holistic system of financing innovative activity.

Practical implications. The modern types of investment support are defined and characterized. The practical realization of the investment support mechanism is based on the principle of mutual communication and mutual dependence between the subjects of the investment and investment process, the organization of the investment and investment process, taking into account the interests of each subject. In the final part of the article, on the basis of a comparative analysis of the main types of investment provision, suggestions are made for choosing the appropriate type for achieving the goals of the innovation and industrial development of the national economy.

Value/originality. The importance of innovative renewal of the national industry in the global environment is substantiated. Such a conclusion gave grounds for distinguishing the type of investment support to achieving the goals of innovative industrial development of the national economy is proposed.